

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžf/66/2016
Identifikačné číslo spisu: 8015200651
Dátum vydania rozhodnutia: 24.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8015200651.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavaleca, PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci žalobcu : TRADESPEC, s.r.o., Lada 168, IČO: 36 463 060, zastúpený : JUDr. Juraj Kus, advokát, Námestie osloboditeľov 10, Michalovce, proti žalovanému : Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná č. 63, Banská Bystrica, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/24/2015-256 zo dňa 23. februára 2016 v konaní o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného zo dňa 29. apríla 2015 č. 1100901/1/356676/2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/24/2015-256 zo dňa 23. februára 2016 potvrdzuje.

Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I.
Konanie pred orgánmi finančnej správy

1.Rozhodnutiami zo dňa 13. 06. 2014 zn. 1096273/1/276125/2014, zn. 1096273/1/276375/2014, zn. 1096273/1/276381/2014, zn. 1096273/1/276388/2014, zn. 1096273/1/276371/2014, zn. 1096273/1/276377/2014, zn. 1096273/1/276385/2014, zn. 1096273/1/276394/2014, zn. 1096273/1/276395/2014 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutia“), Colný úrad Prešov (ďalej len „colný úrad“) postupujúc podľa čl. 31 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „Colný kódex“), na základe údajov dostupných v Spoločenstve s použitím vhodných prostriedkov zlučiteľných so zásadami a všeobecnými pravidlami Dohody o vykonávaní článku VII Všeobecnej dohody o clách a obchode od roku 1994, článku VII Všeobecnej dohody o clách a obchode od roku 1994 a ustanoveniami kapitoly 3 Hlavy II Colného kódexu, určil colnú hodnotu tam označeného textilného tovaru a obuvi (ďalej aj „tovar“), ktorý bol predložený na colné konanie žalobcom ako deklarantom na základe colných vyhlásení prijatých v

dňoch 17.-21.2.2014 a následne prepustený do navrhovaného colného režimu voľný obeh s oslobodením od dane z pridanej hodnoty (ďalej aj „DPH“ alebo „daň“) rozhodnutiami vydanými v colnom konaní, náhradnou metódou vo výške stanovenej v každom z prvostupňových rozhodnutí colného úradu zo dňa 13.06.2014.

2. Podľa výrokov prvostupňových rozhodnutí colný úrad zároveň po zápise do účtovnej evidencie dňa 13.6.2014 podľa čl. 217 ods. 1 v spojení s čl. 220 ods. 1 Colného kódexu oznámil žalobcovi v zmysle čl. 221 ods. 1 Colného kódexu colný dlh vo výške určenej v rozhodnutí, ktorý mu vznikol podľa čl. 201 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Colného kódexu prepustením tovaru podliehajúceho dovoznému clu do colného režimu voľný obeh na podklade colných vyhlásení zo dňa 17.-21.2.2014 a to v okamihu prijatia daného colného vyhlásenia. Podľa čl. 222 ods. 1 písm. a/ Colného kódexu uložil colný úrad žalobcovi povinnosť zaplatiť vymeranú sumu colného dlhu v stanovenej lehote na účet žalovaného.

3. Proti prvostupňovým rozhodnutiam colného úradu podal žalobca odvolanie, ktoré žalovaný rozhodnutím č. 1100901/1/356676/2014 zo dňa 29.4.2015 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutia žalovaného“) zamietol a prvostupňové rozhodnutia potvrdil. V odôvodnení tohto rozhodnutia uviedol, že v predmetných prípadoch v rámci colnej kontroly pri overovaní dokladov v súlade s čl. 68 Colného kódexu zistil colný úrad výraznú odlišnosť deklarovanej hodnoty tovaru v porovnaní z hodnotou mediánu stanoveného Európskou komisiou, JRC (Joining Research Centre) - cenou založenou na reálnych dovozných prípadoch v rámci Európskej únie.

Na overenie správnosti deklarovanej colnej hodnoty colný úrad požiadal Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“ v príslušnom gramatickom tvare) na základe nariadenia Rady (ES) č. 515/97 o vzájomnej pomoci medzi správnymi orgánmi členských štátov a o spolupráci medzi správnymi orgánmi členských štátov a Komisiou pri zabezpečovaní riadneho uplatňovania predpisov o colných a poľnohospodárskych záležitostiach (ďalej len „nariadenie č. 515/97“), aby vykonal preverenie konkrétnych údajov súvisiacich s deklarovanou colnou hodnotou v krajine vývozu, teda v Čínskej ľudovej republike (ďalej tiež „Čína“), a to na základe Dohody medzi Európskym spoločenstvom a vládou Čínskej ľudovej republiky o spolupráci a vzájomnej administratívnej pomoci v colných otázkach (Ú.v. EÚ L 375 z 23.12.2014), pričom podľa výsledkov preverovania vykonaného Generálnou správou pre clá Čínskej ľudovej republiky cena deklarovaná v predmetných colných konaniach je nepomerne nižšia ako výrobná cena poskytnutá vývozcom daného tovaru a prijatá čínskymi colnými orgánmi.

4. Výsledky tohto preverovania postúpil OLAF žalovanému, ktorý ich následne oznámil colnému úradu listom z 29.3.2014. Žalovaný konštatoval, že po zákonomnom spochybnení deklarovanej colnej hodnoty tovaru, v dôsledku ktorého nebolo možné určiť colnú hodnotu metódou prevodnej hodnoty podľa čl. 29 Colného kódexu, a zároveň pri dodržaní základného postupu stanoveného v čl. 181a nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (ďalej len „Vykonávacie nariadenie“), pristúpil colný úrad v súlade s právnymi predpismi k vydaniu konečných rozhodnutí vo veci určenia colnej hodnoty náhradnou metódou. Žalovaný sa so závermi colného úradu stotožnil a vysporiadal sa s odvolacími námietkami žalobcu.

II.

Konanie pred krajským súdom

5. Proti rozhodnutiu žalovaného podal žalobca v zákonnej lehote na Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) správnu žalobu a navrhol toto rozhodnutie, ako aj prvostupňové rozhodnutia colného úradu, zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie. Žalobca v žalobe poukázal na to, že rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov sa opierajú o jediný dôkaz, a to informáciu OLAF o výsledkoch preverovania vývozných cien, s ktorými predmetný tovar vystupoval z Číny. Tieto vývozné ceny sú podľa žalovaného v zjavnom nepomere k cene, s ktorou tovar vstupoval na colné územie EÚ a ktorú deklaroval žalobca do colných vyhlásení ako colnú hodnotu tovaru. Žalobca namietal, že colná hodnota

sa nezakladá na vývoznnej cene krajiny vývozu, ale na cene skutočne platenej. Uviedol, že colná hodnota bola určená podľa čl. 29 Colného kódexu, pričom ňou bola prevodná hodnota, teda cena skutočne zaplatená.

6. Žalobca ďalej poukazoval na to, že v colnom konaní opakovane žiadal o doručenie kompletného vybavenia dožiadania z OLAF, aby mohol realizovať svoje procesné práva a vyjadriť sa k tomuto dôkazu v zmysle § 33 ods. 1 a 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“). Žalobca nesúhlasil s argumentáciou žalovaného, že informácie získané úradom OLAF v priebehu externých vyšetrovaní sú predmetom služobného tajomstva a sú chránené predpismi platnými pre inštitúcie EÚ a tvrdil, že rozhodnutia v správnom konaní sa nemôžu opierať o utajené informácie.

7. Žalobca tiež poukazoval na to, že colný úrad neakceptoval jeho dôkazný návrh, aby bolo vyžiadané účtovníctvo dodávateľskej čínskej spoločnosti, od ktorej žalobca tovar kúpil a aby boli preverené platby, ktoré za dovezený tovar zaplatil. Opakovane zdôrazňoval, že colná hodnota tovaru sa nezakladá na deklarovanej cene z krajiny vývozu, ale na cene skutočnej platenej.

8. Žalobca ďalej v žalobe namietal, že colný úrad prepustil tovar do režimu voľný obeh v dňoch 14.-19.2.2014, pričom prijal colnú hodnotu uvedenú v colných vyhláseniach. Všetky colné vyhlásenia majú podľa žalobcu povahu rozhodnutia vo veci samej a preto nie je možné po štyroch mesiacoch dodatočne vymerať colný dlh a určiť colnú hodnotu náhradnou metódou podľa čl. 220 ods. 1 Colného kódexu. Podľa tohto článku colný orgán zapíše sumu cla, ktorá mala byť vybratá alebo zostáva na vybratie do dvoch dní odo dňa, keď sa colné orgány o tejto skutočnosti dozvedeli. Žalobca tvrdil, že z výzvy colného úradu zo dňa 17.2.2014 je zrejme, že už týmto dňom sa colný orgán dozvedel o pochybnosti o deklarovanej colnej hodnote tovaru. Keďže colný úrad vydal prvostupňové rozhodnutia až dňa 13.6.2014, bola podľa názoru žalobcu suma cla zapísaná a vymieraná v rozpore s čl. 220 ods. 1 Colného kódexu. V tejto súvislosti namietal žalobca, že postup colných orgánov je v rozpore s právnou istotou a predvídateľnosťou rozhodnutí orgánov verejnej moci a označil za neprípustné, aby za rovnakých podmienok orgán verejnej moci vydal dve odlišné rozhodnutia o colnej hodnote tovaru.

9. Žalobca namietal, že žalovaný sa nevysporiadal s jeho námietkou, že obdobný tovar za podobné ceny colný úrad bez problémov prepúšťa iným spoločnostiam do režimu voľný obeh, pričom uznáva colné hodnoty tovaru a neurčuje colnú hodnotu náhradnými metódami. Takýmto postupom je podľa žalobcu porušená zásada rovnakého zaobchádzania v zmysle zákona č. 365/2004 Z.z. Antidiskriminačný zákon. Nakoniec žalobca tvrdil, že žalovaný sa nevysporiadal z dôvodmi a námietkami, ktoré žalobca uviedol do odvolania.

10. Žalovaný v písomnom vyjadrení k obsahu žaloby navrhol túto zamietnuť. Uviedol, že colný úrad neurčil colnú hodnotu na základe žiadnej utajenej informácie, ale náhradnou metódou v súlade s čl. 31 Colného kódexu, pričom vychádzal z informácií o konkrétnych dovozných prípadoch získaných prostredníctvom medzinárodnej spolupráce, doručených orgánom Slovenskej republiky zabezpečeným spôsobom prostredníctvom komunikačnej siete AFIS určenej na výmenu informácií medzi Európskou komisiou a členskými štátmi.

11. Žalovaný ďalej uviedol, že colnou hodnotou tovaru nemožno rozumieť výlučne cenu skutočne platenú. Je možné ju v zmysle Colného kódexu určiť aj metódou rovnakého tovaru podľa čl. 30 ods. 2 písm. a/, metódou podobného tovaru podľa písm. b/, metódou jednotkovej ceny podľa písm. c/, metódou vypočítanej hodnoty podľa písm. d/, metódou rozumných prostriedkov čl. 31 ods. 1. Určovanie colnej hodnoty prevodnou metódou v zmysle čl. 29 Colného kódexu, teda na základe ceny skutočne platenej alebo ceny, ktorá sa má zaplatiť za tovar, je síce prvou metódou v poradí, avšak colné orgány nie sú povinné prijať prevodnú cenu bez výhrad, len z dôvodu existencie dokladu o platbe. V predmetných prípadoch boli pochybnosti colného úradu o tom, či deklarovaná cena predstavuje celkovú zaplatenú cenu alebo cenu, ktorá sa má za dovezený tovar zaplatiť, definitívne potvrdené na základe výsledkov preverovania, ktoré zabezpečil OLAF v krajine vývozu - v Číne. Tie preukázali, že cena

deklarovaná v colných konaniach je nepomerne nižšia ako vývozná cena poskytnutá vývozcom daného tovaru a prijatá čínskymi colnými orgánmi.

12. Žalovaný zdôraznil, že všetky podklady a zistenia vyplývajúce zo správy OLAF týkajúce sa žalobcu sú uvedené v informácii žalovaného o výsledku preverovania zn. 1100602/1/206357/2014 zo dňa 29.3.2014, s ktorými sa mal žalobca možnosť oboznámiť a vyjadriť sa k nim. Žalovaný preto považoval tvrdenia žalobcu o rozpore postupu colných orgánov s § 33 ods. 1 a 2 Správneho poriadku za neopodstatnené a mal za to, že colné orgány postupovali v úzkej súčinnosti so žalobcom ako účastníkom konania, dali mu príležitosť, aby mohol svoje práva a záujmy účinne obhajovať a vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia.

13. K námietkam ohľadom preverovania účtovníctva predávajúceho v Číne žalovaný uviedol, že cezhraničné platobné príkazy žalobcu sú dôkazom o tom, že predmetné sumy boli zahraničnému predávajúcemu uhradené, ale nezaručujú, že zaplatená cena zodpovedá prevodnej hodnote a zahŕňa všetky náklady, ktoré vstupujú do colnej hodnoty. Takéto doklady preto nevyvracajú pochybnosť colného úradu, že ide o celkovú platbu za dovezený tovar. Žalovaný poukázal na to, že žalobca v konaniach nevysvetlil neprimeraný rozdiel medzi deklarovanými dovoznými a zistenými vývoznými cenami tovaru. Vývozná cena, s ktorou daný tovar vystupuje z krajiny vývozu, je podľa žalovaného priamo spojená s cenou, s ktorou daný tovar vstupuje do krajiny dovozu; preto logickým záverom je, že dovozná cena tovaru musí byť minimálne vo výške ceny, s ktorou daný tovar vystupoval z krajiny vývozu, ak počas prepravy nedošlo k jeho poškodeniu.

14. K námietkam žalobcu o rozpore vydaných rozhodnutí s čl. 220 ods. 1 Colného kódexu žalovaný uviedol, že z výroku i z odôvodnení prvostupňových rozhodnutí colného úradu je zrejmé, že k zápisu sumy cla v zmysle uvedeného článku došlo v dôsledku určenia colnej hodnoty náhradnou metódou, čím vznikol dôvod na dodatočné vymeranie colného dlhu. Colný úrad svojimi rozhodnutiami po dodatočnom zápise dlžnej sumy dovozného cla do účtovnej evidencie podľa čl. 220 ods. 1 oznámil v súlade s čl. 221 ods. 1 Colného kódexu žalobcovi ako povinnému dlžníkovi dodatočne vymerané sumy dovozného cla. Otázkou určenia colnej hodnoty tovarov a určenia správnej výšky dovozných platieb colný úrad posúdil v jednom konaní a zahrnul ich do jedného rozhodnutia. Žalovaný uviedol, že k dodatočnému vymeraniu colného dlhu v zmysle čl. 220 ods. 1 Colného kódexu nedošlo v dôsledku pochybností o správnosti deklarovanej hodnoty, ale v dôsledku určenia colnej hodnoty podľa článku 31 ods. 1 Colného kódexu. Zákonná dvojdňová lehota tak začala plynúť dňom určenia colnej hodnoty náhradnou metódou a keďže k dodatočnému vymeraniu colného dlhu došlo v ten istý deň ako bola určená colná hodnota náhradnou metódou, bola táto lehota podľa žalovaného dodržaná.

15. Pokiaľ ide o tvrdenia žalobcu o záväznosti prijatých colných vyhlásení a prepustení tovaru do navrhovaného colného režimu, žalovaný uviedol, že v predmetných prípadoch colný úrad potvrdením písomných colných vyhlásení odtlačkom pečiatky nerozhodol o určení colnej hodnoty podľa čl. 29 Colného kódexu, ale deklarovanú sumu použil ako základ pre výpočet dlžných platieb súvisiacich s prepustením tovaru. V prípade režimu voľný obeh je totiž v zmysle čl. 79 Colného kódexu jednou z podmienok na prepustenie tovaru vybratie všetkých platieb dlžných na základe právnych predpisov. O tom, že colný úrad má dôvodné pochybnosti o deklarovanej cene a že táto bude predmetom preverovania, bol žalobca informovaný postupom podľa čl. 73 Colného kódexu, ktorý umožňuje colnému úradu prepustiť tovar do navrhovaného režimu v prípadoch, keď overovanie údajov v colnom vyhlásení nie je možné v primeranej lehote ukončiť a tovar na účely overovania už nie je potrebný. S prepustením tovaru žalobca ako deklarant vyjadril súhlas podpisom na rube oznámenia. Colný úrad preto vydaním prvostupňových rozhodnutí o určení colnej hodnoty náhradnou metódou nerozhodoval dvakrát v tej istej veci.

16. Žalobca v písomnom stanovisku k vyjadreniu žalovaného k žalobe zotrval na svojej argumentácii i na petite žaloby.

17. Krajský súd po prejednaní veci na nariadenom pojednávaní vyhlásil dňa 23.02.2016 rozsudok č. k.

1S/24/2015-256, ktorým žalobu zamietol a účastníkom nepriznal náhradu trov konania. S odkazom na žalovaným aplikované ustanovenia Colného kódexu konštatoval, že námietka žalobcu o tom, že colná hodnota je identická s prevodnou cenou, nie je dôvodná. Uviedol, že v prípade pochybností mal colný orgán právo a povinnosť určiť colnú hodnotu tzv. náhradnou metódou. Nestotožnil sa ani s námietkou žalobcu, že tovar bol už prepustený do režimu voľný obeh a preto ďalšie šetrenia colného úradu boli neprípustné, pričom poukázal na čl. 73 ods. 1 druhá veta Colného kódexu, ako aj na to, že žalobca s takýmto postupom súhlasil. Považoval za nepochybné, že prijatie colných vyhlásení predložených deklarantom neznamená konečné rozhodnutie vo veci, ak má colný orgán pochybnosti o správnosti deklarovanej colnej hodnoty dovážaného tovaru. Taktiež k zápisu do účtovnej evidencie došlo podľa krajského súdu v súlade s Colným kódexom.

18. Krajský súd poukázal na to, že informácia, ktorá bola postúpená žalovanému od OLAF, je súčasťou administratívneho spisu, ide o „informáciu o výsledkoch preverovania č. 1100602/1/206357/2014 zo dňa 29.03.2014“, s ktorou sa mal žalobca možnosť oboznámiť. Podľa čl. 11 ods. 1, 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2013 o vyšetrovaní vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (ďalej len „nariadenie č. 883/2013“) správa o vyšetrovaní predstavuje prípustný dôkaz v správnych alebo súdnych konaniach členského štátu, v ktorých sa ich použitie ukáže ako nevyhnutné, rovnakým spôsobom a za rovnakých podmienok, ako administratívne správy vypracované národnými administratívnymi inšpektormi. Tieto správy podliehajú takým istým pravidlám hodnotenia, aké sa uplatňujú na administratívne správy, ktoré vypracovali vnútroštátni administratívni inšpektori a majú rovnakú dôkaznú silu ako tieto administratívne správy. Podľa krajského súdu v žiadnom prípade nemožno hovoriť o akýchsi utajovaných skutočnostiach, pretože výsledok vyšetovania realizovaného OLAF jednoznačne vyplýva z oznámenia žalovaného zo dňa 29.03.2014.

III.

Odvolyvanie žalobcu, vyjadrenie žalovaného

19. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca včas odvolanie z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. a/, d/, a f/ O. s. p. a navrhol rozsudok krajského súdu podľa § 250 ja ods. 3 zmeniť tak, že odvolací súd zruší napadnuté rozhodnutie žalovaného i prvostupňové rozhodnutia colného úradu a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie.

20. V odvolaní žalobca nesúhlasil so záverom krajského súdu v napadnutom rozsudku, že informácie získané OLAF-om v priebehu interných vyšetovaní sú predmetom služobného tajomstva a musí byť zabezpečená ich dôvernosť a ochrana podľa čl. 10 nariadenia č. 883/2013. Mal za to, že ochrana vo forme služobného tajomstva platí len vo vzťahu k tretím osobám, nie k účastníkom konania. Účastník konania má podľa žalobcu právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu a navrhovať dôkazy, ktoré sú podkladom rozhodnutia. Poukázal najmä na čl. 10 ods. 3 uvedeného nariadenia, podľa ktorého dotknuté inštitúcie, orgány, úrady alebo agentúry zabezpečia, aby sa dodržiavala dôvernosť vyšetovania vedených úradom, ako aj legitímne práva dotknutých osôb, aby sa v prípade začatia súdneho konania dodržali všetky vnútroštátne predpisy vzťahujúce sa na takéto konania, pričom medzi legitímne práva účastníkov konania patrí podľa jeho názoru i právo vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia v zmysle § 33 ods. 1 a 2 Správneho poriadku. S touto námietkou sa krajský súd podľa názoru žalobcu v rozsudku nijako nevysporiadal.

21. Žalobca poukázal na to, že samotné vykonanie preverenia konkrétnych vývozov tovaru z Čínskej ľudovej republiky bolo vykonané jej Generálnou správou pre clá, toto preverenie bolo oznámené na základe medzinárodnej dohody OLAF-u a ten výsledky preverovania elektronickou formou prostredníctvom komunikačnej siete AFIS doručil žalovanému. Žalovaný následne spracoval túto informáciu do listinnej podoby s označením „Informácia o výsledkoch preverovania zo dňa 29.03.2014“, ktorá pozostáva z dvoch strán, pričom na druhej strane sú uvedené vývozné ceny, s ktorými tovar vystupoval z Čínskej ľudovej republiky. Z uvedeného je podľa žalobcu preukázané, že rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov sú založené na dôkazoch, ktorý si žalovaný sám vyrobil, resp. spracoval informáciu do písomnej podoby. Žalobca zaujal názor, že bolo povinnosťou žalovaného

predložiť žalobcovi kompletné vybavenie dožiadania, či už v elektronickej podobe alebo písomnej tak, ako mu bolo doručené z OLAF-u, aby sa k nemu mohol náležite vyjadriť.

22. V tejto súvislosti žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 1SŽa/32/2014 zo dňa 19.01.2016 tvrdiac, že krajský súd bol povinný oboznámiť sa s utajenou informáciou doručenou zo strany OLAF, nakoľko žalobca v predchádzajúcom vyjadrení vyslovil vážne pochybnosti, že zistené výsledky preverenia sa vzťahujú na konkrétne dovozné prípady a že colná hodnota bola určená adresne a vzťahovala sa na dovážaný tovar. Krajský súd sa podľa žalobcu nedostatočne vysporiadal s námietkou ohľadom rozporu vyjadrenia správneho orgánu prvého stupňa, že nemá k dispozícii kompletné vybavenie dožiadania v listinnej podobe, s verziou žalovaného, podľa ktorej správa OLAF sa týka rozsiahleho vyšetrovania a obsahuje dôverné údaje aj o iných osobách než je žalobca.

23. Žalobca ďalej namietal, že postup colných orgánov pri určovaní colnej hodnoty tovaru je v rozpore s čl. 1 Dohody o uplatňovaní článku VII Všeobecnej dohody o clách a obchode 1994 a s čl. 29 Colného kódexu, podľa ktorých je colnou hodnotou dovážaného tovaru jeho prevodná hodnota, teda cena skutočne platená, alebo cena, ktorá sa má zaplatiť za tovar predávaný na vývoz na colné územie Spoločenstva. Žalobca poukázal na to, že cenu skutočne platenú vierohodne preukázal cezhraničnými platobnými príkazmi, podľa ktorých za predmetný tovar zaplatil spolu 156.339,66 Eur. Žiadnu inú cenu za tovar neplatil, čiže neobstoja podľa jeho názoru tvrdenia žalovaného, že súčasťou colnej hodnoty sú aj iné poplatky, napr. poistné, dopravné a podobne. Žalobca tvrdil, že napadnuté rozhodnutia boli vydané v rozpore s čl. 220 ods. 1 Colného kódexu. Poukázal na neakceptované dôkazné návrhy na vykonanie kontroly v účtovníctve spoločnosti predávajúceho z Čínskej ľudovej republiky, aby bolo možné zistiť, aké sumy boli za dovezený tovar zaplatené.

24. Žalobca tiež zotrval na námietkach, že colná hodnota bola určená podľa čl. 29 Colného kódexu a tovar bol prepustený do režimu voľný obeh v dňoch 14.-19.02.2014, pričom napadnuté rozhodnutia boli nezákonne vydané až po štyroch mesiacoch dňa 13.06.2014. Opakovane tiež tvrdil, že colný úrad sa už dňom 17.02.2014 dozvedel o pochybnostiach o deklarovanej colnej hodnote a preto nebolo možné dňa 13.06.2014 dovymerať colný dlh podľa čl. 220 ods. 1 Colného kódexu.

25. Skutočnosť, že predmetný tovar vystupoval na vývozných colných vyhláseniach z Čínskej ľudovej republiky s inými cenami, než ako boli deklarované žalobcom v dovozných colných vyhláseniach, nemôže byť žalobcovi na ujmu. Vývozca tak konal podľa žalobcu pravdepodobne s úmyslom získať neoprávnené vratky DPH za vývoz tovaru.

26. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu zrekapituloval svoje predchádzajúce závery, nesúhlasil s odvolacími námietkami žalobcu a navrhol rozsudok krajského súdu potvrdiť.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

27. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 O. s. p. a § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spojení s § 250ja ods. 1 O. s. p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O. s. p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (viď § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolaniu nemožno vyhovieť a preto napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

28. Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na § 219 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého

rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci, sa Najvyšší súd vo svojom odôvodnení obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenie svojich zistení a záverov z odvolacieho konania.

29. Na prvom mieste Najvyšší súd zdôrazňuje, že zákonodarca výkon správneho súdnictva (najmä čl. 46 a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) založil iba na návrhovej slobode účastníka (žalobcu), t.j. zodpovednosti za obranu svojich práv (*vigilantibus leges sunt scriptae*) v medziach čl. 13 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd vybrať si podľa Občianskeho súdneho poriadku z prostriedkov ochrany ten najvhodnejší proti rozhodnutiu či postupu orgánu verejnej správy. Preto správny súd nie je oprávnený zasahovať do tejto procesnej slobody, t.j. dispozitívne rozhodnutie účastníka konania z úradnej povinnosti meniť alebo ho počas súdneho prieskumu presvedčať o nevhodnosti takto zvoleného prostriedku nápravy.

30. Súčasťou systému zodpovednosti účastníka za obranu svojich práv je aj uplatňovanie koncentračnej zásady v správnom súdnom konaní, ktorá sa prejavuje predovšetkým v stanovení dvojmesačnej prepadnej lehoty na vymedzenie všetkých žalobných dôvodov, teda tvrdení o porušení určitého zákona v postupe alebo rozhodnutí správneho orgánu. V uvedenej lehote je žalobca povinný stanoviť hranice súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia a nastoliť okruh otázok, ku ktorým správny súd zaujme stanovisko a urobí záver o tom, či postup a rozhodnutie orgánu verejnej správy bol z hľadiska vymedzenia žalobných dôvodov v súlade alebo v rozpore s namietanými právnymi predpismi. Na dôvody žaloby, ktoré neboli uplatnené v stanovenej lehote, súd neprihliada (§ 250b ods. 1, § 250h ods. 1, § 250j ods. 1, 2 O.s.p.). Platí pritom, že súd nevyhľadáva za žalobcu dôvody žaloby a ak pri súdnom preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu zistí porušenie zákona, hoci aj majúce za následok zásah do práv a oprávnených záujmov žalobcu, ktoré však žalobca v lehote na podanie žaloby neuplatnil, nemôže na ňá prihliadnuť (m.m. napr. R 58/2001, ZSP 5/2005).

31. Tzv. medze žaloby sú určujúce i pre dôvody odvolania proti rozhodnutiu správneho súdu prvého stupňa v tom zmysle, že ani v odvolacom súdnom konaní nemožno žalobné body rozširovať a v odvolaní proti rozsudku súdu namietat také dôvody nezákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy, ktoré neboli uplatnené v žalobe, a teda ani preskúmané krajským súdom. Išlo by totiž o porušenie zásady koncentrácie konania pred správnym súdom a odvolací súd v takej situácii nemôže na nové námietky prihliadnuť.

32. Colnou hodnotou dovážaného tovaru je podľa čl. 1 Dohody o vykonávaní článku VII Všeobecnej dohody o clách a obchode GATT a Protokole k nej (vyhláška Ministerstva zahraničných vecí č. 120/1984 Zb.) a čl. 29 Colného kódexu prevodná hodnota tovaru, teda cena skutočne zaplatená alebo ktorá sa má zaplatiť za tovar predávaný na vývoz na colné územie Spoločenstva. Skutočnou colnou hodnotou sa v zmysle čl. VII ods. 2 písm. b/ Všeobecnej dohody o clách a obchode GATT (vyhláška č. 59/1948 Zb.) rozumie cena, za ktorú sa v čase a na mieste určenom predpisom dovážajúcej krajiny taký alebo rovnaký tovar predáva alebo ponúka na predaj v rámci normálneho obchodu za podmienok neobmedzenej súťaže.

Podľa čl. 29 Colného kódexu 1. Colnou hodnotou dovážaného tovaru je jeho prevodná hodnota, t. j. cena skutočne zaplatená alebo ktorá sa má zaplatiť za tovar predávaný na vývoz na colné územie spoločenstva, podľa potreby upravená podľa článku 32 a 33, a to za podmienky že:

a) neexistujú obmedzenia, pokiaľ ide o nakladanie s tovarom a jeho použitie kupujúcim, s výnimkou obmedzení ktoré:

- sú uložené alebo požadované právnymi predpismi alebo štátnymi orgánmi v spoločenstve,
- ohraničujú územie, v ktorom môže byť tovar znovu predaný,
- alebo

- podstatným spôsobom neovplyvňujú hodnotu tovaru;

b) predaj alebo cena nepodliehajú žiadnym podmienkam alebo plneniam, ktorých hodnotu vo vzťahu k tovaru, ktorý má byť hodnotený, nie je možné zistiť;

c) žiadna časť výnosu akéhokoľvek ďalšieho predaja, nakladanie alebo použitie tovaru kupujúcim neprípadne priamo ani nepriamo predávajúcemu, pokiaľ nie je možné vykonať primeranú úpravu podľa článku 32; a

d) kupujúci a predávajúci nie sú v spojení alebo, ak sú v spojení, je prevodná hodnota prijateľná pre colné účely podľa odseku 2.

33. Prevodná cena tovaru môže byť predmetom úpravy v colnom konaní, ak je takáto úprava nevyhnutná preto, aby nebola určená svojvoľná alebo vymyslená colná hodnota (m. m. rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-116/12, Christodoulou a ďalší, bod 39). Hodnota transakcie musí odrážať skutočnú hospodársku hodnotu dovážaného tovaru a zohľadňovať všetky položky tovaru, ktoré majú hospodársku hodnotu. Pokiaľ majú colné orgány odôvodnené pochybnosti, či skutočná hodnota transakcie zodpovedá zaplatenej alebo splatnej cene, môžu v zmysle čl. 181a Vykonávacieho nariadenia deklarovanú cenu odmietnuť, ak tieto pochybnosti pretrvávajú aj potom, čo colné orgány požiadali dovozcu o doloženie doplňujúcich informácií a dokladov k prevodnej cene tovaru a umožnili mu vyjadriť sa k týmto pochybnostiam (C-263/06, Carboni e derivati, bod 52).

34. V preskúvaných prípadoch colný úrad v dňoch 17. - 21.02.2014 prijal colné vyhlásenia, v ktorých žalobca navrhol prepustenie tovaru z Čínskej ľudovej republiky do colného režimu voľný obeh s oslobodením od DPH a v súlade s čl. 68 Colného kódexu pristúpil k overovaniu údajov uvedených v colných vyhláseniach a pripojených dokladoch. Pri preverovaní nadobudol pochybnosti o správnosti a úplnosti údajov, týkajúcich sa deklarovanej colnej hodnoty, ktoré odvíjal od výraznej odlišnosti prevodných cien od hodnoty mediánu stanoveného Európskou komisiou (Joint Research Centre) - ceny založenej na reálnych dovozných prípadoch v rámci EÚ, ktorého účelom je zaručiť uplatňovanie rovnakých podmienok pre dovozcov v rámci colného územia Európskej únie. Colný úrad následne v zmysle čl. 181a ods. 2 Vykonávacieho nariadenia a § 27 ods. 2 zákona č. 199/2004 Z.z. Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Colný zákon“) vyzval žalobcu na predloženie doplňujúcich dokladov a informácií, ktorými by zdôvodnil deklarovanú colnú hodnotu. Zároveň však v súlade s čl. 73 ods. 1 veta druhá Colného kódexu prepustil predmetný tovar do navrhovaného colného režimu, aj keď nebolo ukončené overovanie správnosti deklarovanej colnej hodnoty a nebolo vydané konečné rozhodnutie vo veci jej určenia, s čím bol žalobca riadne oboznámený. Nie je preto pravdivé tvrdenie žalobcu, že prijaté colné vyhlásenia majú povahu rozhodnutí vo veci samej, ktoré bránili neskoršiemu vydaniu rozhodnutí zo dňa 13.06.2014 o určení colnej hodnoty prepusteného tovaru, ako to správne konštatovali colné orgány i krajský súd.

Podľa čl. 68 písm. a) Colného kódexu colné orgány môžu s cieľom overenia prijatých colných vyhlásení:

a) kontrolovať colné vyhlásenie a doklady k nemu priložené. Colné orgány môžu požadovať, aby im deklarant predložil ďalšie doklady potvrdzujúce správnosť údajov uvedených v colnom vyhlásení.

Podľa čl. 73 ods. 1 veta prvá Colného kódexu bez toho, aby tým bol dotknutý článok 74, ak sú splnené podmienky na prepustenie tovaru do príslušného colného režimu, a ak sa na tovar nevzťahujú žiadne zákazy a obmedzenia, colné orgány prepustia tento tovar ihneď po tom, ako boli údaje uvedené v colnom vyhlásení overené alebo prijaté bez overenia.

35. Žalobca na výzvu colného úradu predložil len doklady ku kúpe tovaru a zaplatení jeho deklarovanej kúpnej ceny, neodstránil však pochybnosti o prevodnej hodnote tovaru, ktorá bola neprimerane nízka oproti podobným dovozným prípadom. Pochybnosti, ktoré viedli colný úrad k uplatneniu čl. 181a Vykonávacieho nariadenia, sa pritom netýkali pravosti dokladov predložených žalobcom k predmetným obchodným transakciám. Predmetom pochybností nebola ani skutočnosť, že žalobca zaplatil za predmetný tovar kúpne ceny, ktoré sám deklaroval. Pre účely uplatnenia čl. 181a Vykonávacieho nariadenia nie je pravosť dokumentov potvrdzujúcich hodnotu transakcie zodpovedajúcej dovážanému tovaru určujúcou skutočnosťou, ale predstavuje len jeden z faktorov, ktoré musia colné orgány zohľadniť. Tieto orgány totiž v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) môžu mať aj napriek pravosti týchto dokumentov pochybnosti o správnosti colnej hodnoty dovážaného tovaru (m. m. C-263/06, Carboni e derivati bod 64).

36. S ohľadom na cenový rozdiel medzi prevodnou hodnotou dovážaného tovaru a zistenými priemernými cenami v podobných dovozných prípadoch boli pochybnosti colného úradu opodstatnené a postup podľa § 181a Vykonávacieho nariadenia dôvodný. Keďže žalobca tieto pochybnosti na výzvu colného úradu neodstránil poskytnutím primeraného vysvetlenia (napr. k osobitným vlastnostiam tovaru, jeho pôvode či kvalite) a zotrval na deklarovanej colnej hodnote tovaru vyplývajúcej z prevodných dokladov, bol colný úrad oprávnený pristúpiť k určeniu colnej hodnoty tzv. náhradnou metódou.

37. Pokiaľ ide o skutočnú colnú hodnotu tovaru, ktorá má nahradiť prevodnú hodnotu transakcie, čl. 181a Vykonávacieho nariadenia presne neurčuje postup colných orgánov pri jej zisťovaní. Z ustanovení Colného kódexu a nadväzujúcej judikatúry Súdneho dvora však vyplýva, že ak nemôže byť colná hodnota dovážaného tovaru určená podľa čl. 29, určí sa najprv podľa čl. 30 a až keď to nie je možné, potom podľa čl. 31 Colného kódexu (C-263/06 bod 55, 56). S ohľadom na poradie, v ktorom je treba uplatniť kritériá pre určenie colnej hodnoty na základe uvedených článkov, existuje medzi týmito ustanoveniami vzťah subsidiarity.

Iba v tom prípade, že colnú hodnotu nie je možné určiť na základe daného ustanovenia, použije sa na tento účel ustanovenie, ktoré po ňom v rámci stanoveného poradia bezprostredne nasleduje. Až potom, čo nemožno colnú hodnotu dovážaného tovaru určiť na základe čl. 30 Colného kódexu, stanoví sa colná hodnota podľa čl. 31 (C-116/12 bod 41, 42, 43).

Podľa čl. 30 ods. 1 Colného kódexu platí, že ak nemôže byť colná hodnota určená podľa článku 29, určí sa postupne podľa odseku 2 písmeno a), b), c) a d), a to podľa prvého písmena, pod ktorým môže byť určená s tým, že poradie použitia písmen c) a d) je možné na žiadosť deklaranta zameniť; iba v prípade ak nie je možné colnú hodnotu určiť podľa určitého písmena, môže byť použité ďalšie písmeno, a to v poradí ustanovenom v tomto odseku.

Podľa čl. 30 ods. 2 Colného kódexu colnou hodnotou podľa tohto článku je:

- a) prevodná hodnota rovnakého tovaru predávaného na vývoz do spoločenstva, v rovnakej alebo približne rovnakej dobe ako tovar, pri ktorom sa určuje colná hodnota;
- b) prevodná hodnota podobného tovaru predávaného na vývoz do spoločenstva v rovnakej alebo približne rovnakej dobe ako tovar, pri ktorom sa určuje colná hodnota;
- c) hodnota založená na jednotkovej cene, za ktorú sa dovážaný tovar alebo rovnaký alebo podobný tovar predáva v spoločenstve v najväčšom úhrnnom množstve osobám, ktoré nie sú s predávajúcim v spojení;
- d) hodnota vypočítaná z nasledovných hodnôt:

- ceny alebo hodnoty materiálu výroby ako aj iného spracovania alebo prepracovania, ktoré sú vynaložené pri výrobe dovážaného tovaru,
- sumy týkajúce sa zisku a všeobecné výdavky, ktoré zodpovedajú týmto sumám a ktoré výrobcovia v krajinách vývozu zahŕňajú do predaja tovaru rovnakej povahy alebo rovnakého druhu ako tovar, pri ktorom sa určuje jeho hodnota a ktoré sú určené k vývozu do spoločenstva,
- ceny alebo hodnoty všetkých položiek uvedených v článku 32 odsek 1 písmeno e).

Podľa čl. 31 ods. 1 Colného kódexu platí, že ak nemôže byť colná hodnota dovážaného tovaru určená podľa článkov 29 alebo 30, určí sa na základe údajov dostupných v spoločenstve s použitím vhodných prostriedkov zlučiteľných so zásadami a všeobecnými pravidlami:

- dohody o vykonaní článku VII Všeobecnej dohody o clách a obchode (od) roku 1994 ,
- článku VII Všeobecnej dohody o clách a obchode(od) roku 1994,
- ustanovení tejto kapitoly.

38. V tejto súvislosti Súdny dvor vo veci C-291/2015 rozhodol rozsudkom zo dňa 16. júna 2016, že čl. 181a Vykonávacieho nariadenia

„... musí byť vykladaný v tom zmysle, že nebráni praxi colných orgánov, akou je prax dotknutá v pôvodnom konaní, ktorá určuje colnú hodnotu dovážaného tovaru na základe hodnoty transakcie zodpovedajúcej podobným výrobkom, čo je metódou uvedenou v čl. 30 Colného kódexu, pokiaľ sa má za to, že uvádzaná hodnota transakcie je v porovnaní so štatistickým priemerom kúpnych cien pri dovoze podobného tovaru neobvykle nízka, napriek tomu, že colné orgány nepopierajú ani nijako nespochybňujú pravosť faktúry a osvedčenia o prevode, ktoré boli predložené na preukázanie skutočne zaplatenej ceny za dovezený tovar a dovozca v odpovedi na žiadosť colného orgánu v tomto zmysle nepredložil ďalšie dôkazy alebo informácie na preukázanie správnosti uvádzanej hodnoty transakcie

zodpovedajúcej tomuto tovaru".

39. Žalobca v žalobe tvrdil, že colnou hodnotou tovaru môže byť v zmysle čl. 29 Colného kódexu len prevodná cena, ktorú skutočne zaplatil predávajúcemu. Mal za to, že v preskúvaných prípadoch nebol právny dôvod pre určenie colnej hodnoty tzv. náhradnou metódou. Túto odvoláciu námietku považoval Najvyšší súd za neopodstatnenú, stotožnil sa v tomto smere s právnym posúdením veci zo strany krajského súdu a konštatuje, že colné orgány postupovali v súlade s právnymi predpismi. Je treba zdôrazniť, že žalobca v žalobe nebrojil proti postupu colných orgánov pri určovaní náhradnej colnej hodnoty podľa čl. 31 ods. 1 Colného kódexu v tom zmysle, že by nebola dodržaná zásada subsidiarity metód stanovených v čl. 30 a 31 Colného kódexu a že k aplikácii čl. 31 ods. 1 mohlo dôjsť až potom, čo nebolo možné určiť colnú hodnotu žiadnou z metód stanovených v čl. 30. V žalobe síce doslova citoval obsah odvolania proti prvostupňovým rozhodnutiam colného úradu, v ktorom spomenul postupnosť určovania colnej hodnoty tovaru náhradným spôsobom v zmysle čl. 30 a 31 Colného kódexu, v následne uvedených žalobných bodoch (časť III., strana 17-21 žaloby), v ktorých vymedzuje rozsah súdneho prieskumu (medze žaloby), sa už takáto argumentácia nenachádza. Preto aj keď postup colných orgánov pri určovaní náhradnej colnej hodnoty je odlišný od pravidla subsidiarity, ktoré vyplýva z vyššie citovaných ustanovení čl. 30 písm. a) až d) a čl. 31 Colného kódexu, nemohol túto skutočnosť vziať odvolací súd do úvahy, pretože s ohľadom na koncentračnú zásadu (body 30, 31 tohto rozsudku) nemohol pripustiť rozširovanie žalobných bodov a sám tak vymedzovať hranice preskúmania napadnutého rozhodnutia žalovaného.

40. K odvolacej námietke žalobcu, ktorý s poukazom na čl. 7 ods. 2 písm. c) Dohody o vykonávaní článku VII Všeobecnej dohody o clách a obchode GATT a čl. 31 ods. 2 písm. c) Colného kódexu tvrdí, že colná hodnota podľa čl. 31 ods. 1 Colného kódexu sa nemôže zakladať na cene tovaru na domácom trhu v krajine vývozu, Najvyšší súd uvádza, že colné orgány pri určovaní colnej hodnoty nevychádzali z cien predmetného tovaru na čínskom vnútornom trhu, ale z cien, ktoré uviedol žalobcov dodávateľ čínskym colným orgánom pri vývoze ako colnú hodnotu tovaru. Tuzemské colné orgány z týchto zistení vyvodili celkom logický záver, že ak sa tovar počas prepravy na colné územie EÚ nepoškodil alebo z iného ekonomicky prijateľného dôvodu neklesol na cenu, potom nemôže mať pri dovoze nižšiu colnú hodnotu ako pri vývoze, najmä ak do colnej hodnoty pri dovoze vstupujú okrem ceny samotného tovaru aj ďalšie ekonomické položky (najmä dopravné náklady).

41. Vzhľadom na rozdiely v jednotkových cenách tovaru pri jeho vývoze z Číny a pri dovoze do EÚ je evidentné, že niektoré z nich sú vymyslené, a to buď nadhodnotené (pri vývoze), alebo podhodnotené (pri dovoze). Zo spomenutého mediánu cien určovaného v rámci EÚ Európskou komisiou pri podobných dovozných prípadoch však možno usúdiť, že žalobcom deklarované ceny boli podhodnotené. Za tejto situácie nezostalo colným orgánom iné, ako určiť colnú hodnotu tovaru náhradným spôsobom.

42. V žalobe i v odvolaní proti rozsudku krajského súdu žalobca napáda tiež jeden z podkladov rozhodnutia o určení colnej hodnoty, ktorým bola správa OLAF, a to najmä nemožnosť oboznámiť sa s celým obsahom tejto správy. Odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že napĺňajúc svoje poslanie odhaľovať, vyšetrovať a zastaviť podvody týkajúce sa finančných prostriedkov EÚ, OLAF na základe medzinárodnej dohody medzi Európskym spoločenstvom a vládou Čínskej ľudovej republiky o spolupráci a vzájomnej administratívnej pomoci v colných otázkach sprostredkoval na žiadosť colného úradu preverenie údajov k žalobcom deklarovanej colnej hodnote dovážaného tovaru z Číny, pričom samotné preverenie vykonala čínska Generálna správa pre clá. Tá poskytla OLAF-u prostredníctvom zabezpečenej komunikačnej siete AFIS, určenej na výmenu informácií medzi Európskou komisiou a členskými štátmi, údaje o vývozných cenách daného tovaru podľa jednotlivých žalobcom uvádzaných jednotných colných deklarácií, prijatých čínskymi colnými orgánmi. Takto získané informácie žalovaný spracoval do písomnosti nazvanej „informácia o výsledkoch preverovania zo dňa 29.03.2014“, ktorá sa nachádza v administratívnom spise pod č. 1100602/1/206357/2014. Predmetné oznámenie bolo poskytnuté colnému úradu, ktorý ho zaslal žalobcovi spolu s oznámením o pretrvávajúcej dôvodných pochybnostiach o colnej hodnote dovážaného tovaru a o začatí konania o určení colnej hodnoty a

dodatočnom vymeraní colného dlhu a umožnil mu sa k zisteným skutočnostiam vyjadriť, prípadne doplniť dôkazy.

43. V konaní o určení colnej hodnoty a dorubení cla teda colný úrad v zmysle čl. 31 ods. 1 Colného kódexu vychádzal zo zistení sprostredkovaných OLAF-om o vývozných cenách deklarovaných pred čínskymi colnými orgánmi pri vývoze. Žalobca v odvolaní proti rozsudku i v žalobe spochybňuje obsah informácií získaných od OLAF-u, pričom tvrdí, že ide o utajené informácie, ku ktorým nemal možnosť sa vyjadriť. Tieto tvrdenia sú však podľa názoru odvolacieho súdu v rozpore s realitou, pretože skutočnosti zistené dožiadanými čínskymi colnými orgánmi o vývozných cenách toho istého tovaru, ktorý žalobca nakúpil u čínskeho dodávateľa a dovezol na colné územie Európskej únie, boli žalobcovi sprístupnené, mal možnosť sa k nim vyjadriť a toto právo aj využil. K namietanému porušeniu práva vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia v zmysle § 33 ods. 1 a 2 Správneho poriadku preto u žalobcu nedošlo.

44. Dôvernosť informácií získaných v priebehu externých vyšetrovaní je stanovená nariadením č. 883/2013, ktoré určuje, že takéto informácie sú predmetom obchodného tajomstva a nemôžu byť sprístupnené tretím osobám, pri rešpektovaní legitímnych práv dotknutých osôb (čl. 10). Vzhľadom na to, že žalobcovi boli poskytnuté tie údaje zo správy OLAF, ktoré sa ho týkali, bola zabezpečená ochrana jeho legitímnych práv vyplývajúcich z vnútroštátnych právnych predpisov. Prepis týchto údajov do „informácie o výsledku preverenia zo dňa 29.03.2014“ považoval odvolací súd za postup, ktorý umožnil žalobcovi vyjadriť sa k relevantným zisteniam a zároveň zabezpečil dôvernosť a ochranu tých informácií vyplývajúcich zo správy OLAF, ktoré sa prípadne týkali ďalších osôb a skutočností nesúvisiacich s dovoznými prípadmi žalobcu.

Podľa čl. 10 ods. 2 nariadenia č. 883/2013 informácie postúpené alebo získané v priebehu interných vyšetrovaní v akejkoľvek forme sú predmetom služobného tajomstva a sú chránené predpismi platnými pre inštitúcie Únie.

Podľa čl. 10 ods. 3 nariadenia č. 883/2013 dotknuté inštitúcie, orgány, úrady alebo agentúry zabezpečia, aby sa dodržiavala dôvernosť vyšetrovaní vedených úradom, ako aj legitímne práva dotknutých osôb, a aby sa v prípade začatia súdneho konania dodržali všetky vnútroštátne predpisy vzťahujúce sa na takéto konania.

45. Najvyšší súd poukazuje na to, že informácia o výsledkoch preverovania zo dňa 29.03.2014 obsahuje čísla jednotných colných deklarácií, s ktorými tovar vystupoval z colného územia Číny a vstupoval na colné územie EÚ, dátumy ich prijatia, ďalej údaje o množstve tovaru v merných jednotkách a výsledok preverovania vo forme jednotkovej ceny zistenej čínskymi poverenými orgánmi. Za týchto okolností nebol podľa názoru odvolacieho súdu dôvod pre pochybnosti o identite tovaru, či o správnosti zistení sprostredkovaných OLAF-om, ktorých výsledky sú podľa nariadenia č. 883/2013 použiteľné ako dôkazy v správnych alebo súdnych konaniach členských štátov (čl. 11 ods. 2). Je treba tiež upozorniť na to, že správne ani súdne orgány Slovenskej republiky nemajú žiadne právne nástroje na to, aby postup čínskych orgánov, ktoré predmetné zistenia OLAF-u poskytli, akýmkoľvek spôsobom preverili.

Podľa čl. 11 ods. 2 nariadenia č. 883/2013 pri vypracúvaní takýchto správ a odporúčaní sa zohľadní vnútroštátne právo dotknutého členského štátu. Správy vypracované na takomto základe predstavujú prípustný dôkaz v správnych alebo súdnych konaniach členského štátu, v ktorých sa ich použitie ukáže ako nevyhnutné, rovnakým spôsobom a za rovnakých podmienok ako administratívne správy vypracované národnými administratívnymi inšpektormi. Tieto správy podliehajú takým istým pravidlám hodnotenia, aké sa uplatňujú na administratívne správy, ktoré vypracovali vnútroštátni administratívni inšpektori, a majú rovnakú dôkaznú silu ako tieto administratívne správy.

46. Proti uvedeným zisteniam však žalobca nevzniesol žiadne konkrétne námietky, ktoré by spochybnili realnosť zistených cien predmetného tovaru, alebo ktoré by akýmkoľvek spôsobom vyvracali pochybnosti colných orgánov o neprímerane nízkej prevodnej cene. Len vyslovil svoje tvrdenie, že jeho čínsky dodávateľ mohol výstupné colné hodnoty účelovo nadhodnotiť, pričom trval na tom, že zistené ceny pri vývoze tovaru z územia Číny nie sú pre určenia colnej hodnoty pri vstupe na colné územie EÚ záväzné ani podstatné, pretože rozhodujúce sú skutočne zaplatené prevodné ceny pri kúpe. Žalobca v

žalobe neformuloval dôvody, pre ktoré by vymeraná colná hodnota prevyšovala skutočnú hodnotu dovezeného tovaru, neposkytol krajskému súdu ani konkrétne tvrdenia o cenách rovnakého alebo podobného tovaru v danom mieste a čase dovozu, ktoré by boli nižšie ako stanovená colná hodnota tovaru v iných dovozných prípadoch, na základe čoho by mohol súd postup a rozhodnutia colných orgánov z tohto hľadiska preskúmať.

47. Skutočnosť, že v žalobe na str. 20 odkázal na str. 9 odvolania proti prvostupňovým rozhodnutiam colného úradu, kde „...sú citované konkrétne obchodné spoločnosti a konkrétne ceny tovarov, napr. dámske poltopánky, kde je deklarovaná colná hodnota 0,22 USD za 1 kus“, alebo že colný úrad „obdobný tovar za obdobné ceny bez problémov prepúšťa iným spoločnostiam do režimu voľný obeh, pričom uznáva colné hodnoty tovaru a neurčuje colnú hodnotu náhradnými metódami“, nemožno považovať za právne relevantné tvrdenia, pretože nie sú ničím podložené, ani dostatočne špecifické, aby sa nimi mohol súd reálne zaoberať a urobiť na ich základe akýkoľvek záver.

48. V danej súvislosti poukazoval žalobca na rozsudky Najvyššieho súdu (sp. zn. 1Sža/3/2008 zo dňa 15.04.2008, sp. zn. 3Sžik/44/2014 zo dňa 19.01.2016), z ktorých vyplýva, že v prvom prípade rozhodujúci podklad rozhodnutia správneho orgánu, ktorý je na základe zákona utajený aj pred účastníkom, ktorého sa týka, musí byť sprístupnený súdu; druhý prípad hovorí o nutnosti oboznámenia sa správneho súdu s obsahom listiny, o sprístupnení ktorej sa rozhoduje podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Najvyšší súd však opäť upozorňuje na to, že v prípade žalobcu bol obsah správy OLAF v tej časti, ktorá sa ho týkala, žalobcovi sprístupnený, stal sa súčasťou administratívneho spisu a žalobca sa k nemu vyjadril. O žiadnu utajenú informáciu v danom prípade nešlo, dôvernými a služobným tajomstvom chránenými zostali len tie informácie, ktoré s dovoznými prípadmi žalobcu nesúviseli. Ak by aj bola v správe OLAF akákoľvek informácia, ktorá by sa čo i len okrajovo dotýkala žalobcu, možno konštatovať, že na ňu pri rozhodovaní colných orgánov nebolo prihliadnuté, keďže rozhodnutia o určení colnej hodnoty dovezeného tovaru vychádzali len z tých údajov, ktoré vyplývali z tej časti správy OLAF, ku ktorej mal žalobca možnosť sa vyjadriť. Odvolací súd preto nevidel najmenší dôvod pre to, aby sa oboznamoval s kompletným znením dôvernej správy OLAF aj v tých jej častiach, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

49. Pokiaľ ide o v odvolaní namietané porušenie čl. 220 ods. 1 Colného kódexu a nedodržanie dvojdňovej lehoty na vyčíslenie colného dlhu, odvolací súd poukazuje na to, že colná hodnota tovaru bola po jeho prepustení do navrhovaného režimu voľný obeh preverovaná a napokon určená prvostupňovými rozhodnutiami náhradnou metódou podľa čl. 31 ods. 1 Colného kódexu. Colný dlh preto bolo možné vyčísliť až po určení colnej hodnoty tovaru, o ktorej však bolo rozhodnuté tými istými rozhodnutiami colného úradu, ktorými bol zároveň žalobcovi vymeraný colný dlh a bola mu uložená povinnosť ho zaplatiť. Stanovená dvojdňová lehota v zmysle čl. 220 ods. 1 Colného kódexu teda v prejednávanych prípadoch ani nezačala plynúť a preto z namietaného hľadiska k žiadnemu protiprávnemu postupu colných orgánov nedošlo.

50. Keďže námietky žalobcu vznesené v odvolaní proti prvostupňovému rozsudku nie sú dôvodom na zrušenie alebo zmenu rozsudku krajského súdu, rozhodol odvolací súd podľa § 219 ods. 1 a 2 Os.p. v spojení s § 250ja ods. 3 druhá veta Os.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

50. O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta Os.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že v tomto konaní neúspešnému žalobcovi právo na ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).